

הלכות סוכה

מתוך הארכיון של מתימן יבוא (my1.co.il)

שלחן ערוך המקוצר - אורח חיים חלק ג'

סימן קט"ו

הלכות עשיית הסוכה

[א] מצוה לגמור הסוכה מיד ביום שלאחר יום הכפורים, ואפילו אם הוא ערב־שבת, שמצוה הבאה לידיך אל תחמיצנה {א}. ויבחר מקום נקי להעמידה שם {ב}. ומצוה על כל אדם שיעסוק בעצמו בעשיית הסוכה ובהנחת הסכך, ואף־על־פי שהוא אדם נכבד, זהו כבודו שעוסק בעצמו במצוה {ג}. ומן הראוי היה לברך שהחיינו על עשיית הסוכה, אלא שאנו סומכין על שהחיינו שאומרים בקידוש {ד}. ויהדר לייפות את הסוכה ולנאותה בכלים נאים ומצעות נאות לפי יכלתו {ה}:

[ב] בענין דפנות־הסוכה יש הרבה חילוקי דינים ואין הכל בקיאים, על־כן צריכין לעשות דפנות שלימות וחזקות שלא תהא הרוח מניעה אותם. ומי שאין לו די צרכו לדפנות, מוטב שיעשה שלוש דפנות שלימות, מארבע שאינן שלימות {ו}. ומי שידו משגת, טוב להדר שתהיה לו סוכה עם גג שנפתח ונסגר על־ידי צירים לסגור בשעת הגשמים, וכשנפסקים הגשמים פותחים הגג והסכך נשאר יבש, ויוכל לקיים מצות סוכה כראוי {ז}: [ג] גם בסכך יש כמה־וכמה דינים. וענפי אילנות או קנים, אין בהם שום חשש, לפי שהם גידולי קרקע, ותלושים, ואינם מקבלים טומאה, ואינם קשורים יחד. ויש כלי־עץ שאסור לסכך בהן אפילו אם נתפרקו או נשברו, וצריך לשאול מורה־הוראה {ח}:

[ד] ראוי להחמיר שלא להניח את הסכך על גבי דבר המקבל טומאה, כגון צינורות ברזל, או סולמות שיש בהן בית־קיבול השליכות, וכל־שכן שאר כלים כגון מעדר ומגרפה, ואפילו ליתן אותם מעל הסכך להחזיקו יש להחמיר. אבל מדינא הכל מותר, דקיימא לן שמותר להעמיד את הסכך בדבר המקבל טומאה, וכל שכן מעמיד דמעמיד {ט}:

[ה] צריך להניח סכך עד שתהא צילתה מרובה מחמתה, שאם היתה חמתה מרובה מצילתה, פסולה. ולכן צריכין לזהר להניח כל־כך שאפילו לאחר שיתייבש תהא צילתה מרובה. גם צריכין לזהר שלא יהא במקום אחד אויר ג' טפחים. ואם האויר לאורך כל הסוכה, או שיש בו כדי ראשו או רובו אפילו בפחות מג' טפחים, אין יושבין תחתיו. ולתחילה צריך שיהא אויר קצת בין הסכך כדי שייך־או הכוכבים. ומכל־מקום אם היתה מעובה שאין הכוכבים נראים, כשרה. אבל אם היתה מעובה כל כך שאפילו אם יורדים גשמים הרבה אינם יכולים לרדת לתוכה, יש פוסלים משום דהויא כעין בית {י}:

[ו] הלכה למשה מסיני שבפחות מארבע אמות אמרינן דופן עקומה, דהיינו שאם יש סכך פסול בצדדי הסכך הכשר, והוא הדין תקרת הבית וכדומה, אנו רואים כאילו הדופן נתעקם שם למעלה, וייחשב הסכך הפסול מגוף הכותל. אלא שאין יושבים ואין ישנים תחתיו, כי שם אין לו דין סוכה. ואפילו אינו רחב אלא ארבעה טפחים. אבל יתר הסוכה, כשרה. אך אם הסכך הפסול הוא ברוחב ארבע אמות וכל־שכן יותר, פוסל את כל הסוכה. ומכל־מקום אם אינו כן אלא בצד אחד, ויש לסוכה ארבע דפנות, אינו מזיק, דכיון שאינו אלא מצד אחד הרי יש כאן עוד שלש דפנות כשרות שמונח עליהם סכך כשר, והרי סוכה משלש דפנות גם כן כשרה. ובלבד שיהא שם שיעור סוכה, דהיינו לכל הפחות ז' טפחים על ז' טפחים במרובע {יא}. [והנהגים להקל לשבת ולישון תחת דופן עקומה וסוברים שכל הסוכה נכשרת על ידי זה, יש ללמד עליהם זכות, אבל אין לסמוך על זה] {יב}:

[ז] העושה סוכתו תחת ענפי אילן המחובר לקרקע, פסולה. ואפילו אם מחמת הענפים בלבד היתה חמתה מרובה מצילתה, ואם כן בסכך שהניח עליה עשה את הסוכה, מכל־מקום פסולה. ואפילו אם יקצוץ אחר כך את ענפי האילן, מכל־מקום הסוכה נשארת בפסול, דכתיב {יג} חג הסוכות תעשה לך, ודרשינן תעשה ולא מן העשוי {יד}. ולכן לאחר שקצץ הענפים צריך הוא להגביה כל ענף מן הסכך, ולחזור ולהניחו לשם סוכה. ואם ע"י הסכך שאינו תחת הענפים צילתה מרובה מחמתה, כשרה {טו}:

[ח] וכן בסוכה העשויה בגגות הנפתחים, צריך לפתוח את הגגות קודם שמניח את הסכך, ואף שאחר כך סוגר את הגג וחוזר ופותח אינו מזיק, דהוי כאלו פורס עליה סדין וחוזר ונוטלו. ומכל־מקום ראוי שיהא הגג פתוח בכניסת החג {טז}. עוד צריכין לזהר באלו הסוכות שיהא הגג פתוח היטב עומד בשוה עם דופן הסוכה, שאם אינו עומד בשוה אלא נוטה קצת על הסכך, אפילו אינו שיעור גדול שתיפסל הסוכה בכך, מכל מקום צריך לזהר שלא ישב במקום הזה שהגג משופע, שנמצא יושב תחת הגג {יז}:

[ט] אף־על־פי שסוכת החג בחג פטורה מן המזוזה (כדלהלן חלק יורה־דעה סימן קס"ז סעיף כ'), מכל־מקום הסוכות הבנויות שמשתמשים בהם כל השנה ונתחייבו במזוזה, גם בחג אינן פטורות. ואין צריכין אחרי החג לקבוע את המזוזה מחדש {יח}:

[י] אסור להניח את הסכך קודם שיעשה את הדפנות, אא"כ עשה רוחב טפח לכל הפחות באורך כל הסוכה סמוך לסכך, ונתן עליו הסכך ואח"כ גמר המחיצות {יט}. גם ראוי שלא לתלות נוי הסוכה שיש בהן רוחב ד' טפחים קודם שיסכך {כ}. ואין להרבות נויין אעפ"י שתהא חמתן מרובה מצילתן, שמא יעשה צילתן מרובה. וטוב שלא לתלות הנויין אלא בתוך ד' טפחים לסכך, אפילו כשאין ברחבן ד' טפחים {כא}:

[יא] מותר לפרוש סדין או ניילון וכיו"ב על גבי הסוכה ביום טוב ושבת כשיורדים גשמים מרובים, כדי שיוכל לאכול בה {כב}. ואם הכסוי גבוה מהסכך טפח, אסור משום עשיית אהל, אא"כ הוא פתוח שם כבר מערב שבת ויו"ט שיעור טפח, שאז יכול להוסיף עליו בשעת הגשמים {כג}:

[יב] סוכה העשויה בפתח הבית, אעפ"י שעוברים דרכה לבית, נראה שיש להכשירה (בדיעבד, או בשעת הדוחק) {כד}:

[יג] יוצאים ידי חובה בסוכה שאולה אבל לא בגולה, ולכן אסור לעשות סוכה ברשות הרבים. ובשעת הדוחק שאין לו סוכה אחרת בשום אופן, יכול לישב בה ולברך עליה. ודוקא ברשות הרבים, אבל לא בגולה ממש {כה}:

[יד] יש מחמירים שלא יקצוץ הישראל בעצמו סכך לסוכתו מעצים של גוים (שמא גזלוה מישראל) אלא יקנה מאחר, זולת בשעת הדוחק יכול לקצוץ בעצמו אלא שיטול רשות מבעל הקרקע {כו}, ועיין לקמן סימן קי"ז סעיף י"ד:

[טו] מותר לעשות סוכה בחול המועד, אפילו כשצריך לבנותה מעשה אומן {כז}:

[טז] עצי הסוכה בין מהדפנות בין מהסכך, אסורים בהנאה עד לאחר שמחת תורה, כיון שהוקצו למצוה. ואפילו ליטול מהם קיסם לחצוץ בו שיניו, אסור. ואפילו אם נפלו, אסורין, ואין מועיל בהם תנאי. ואם חל שמחת תורה בערב שבת, אסורין גם בשבת. וכן נוי סוכה, אסורין בהנאה אפילו נפלו, וכיון שאסורין בהנאה לכן בשבת וביום טוב אסורין בטלטול משום מוקצה. ומכל מקום אתרוג התלוי בסוכה לנוי, מותר להריח בו, דלא הוקצה מריח, רק לא יגע בו. ואם התנה עליהם קודם בין השמשות הראשון של חג ואמר, איני בודל מהם כל בין השמשות של שמונת הימים, או אמר אני מתנה עליהם לאכלם אימתי שארצה, הרי זה מותר להסתפק מהם בכל עת שירצה, ואפילו לא נפלו. ותנאי זה מועיל אף בזמנינו, ולא רק על הנויין שבדפנות אלא גם שבסכך {כח}:

[יז] גם לאחר החג כשסתר את הסוכה, לא יפסע על העצים ולא ישתמש בהם לדבר מגונה, משום דתשמישי מצוה נינהו כמו ציצית, עיין לעיל סימן ח' סעיף ל"ב {כט}. אך מותר לשרפם {ל}:

[יח] אסור לחקוק פסוק בסוכות תשבו וגו' או שאר פסוק, על דלעת וכיוצא בה לנוי סוכה, משום שיבא אחר כך לידי בזיון {לא}:

[יט] יש אומרים שבערב סוכות לאחר חצות היום אין לאכול פת, כדי שיאכל בלילה בסוכה לחיאבון {לב}. ועיין לעיל סימן צ"ח סעיף ב'.

+ הוסף תגובה חדשה

תגובות:

בטעינה...

+ שלח משוב

[מפת אתר](#) | [חזרה למעלה](#) | [צור קשר](#) | [חזרה למסמכים מודפס](#) | [בוא](#)

**זכות לימוד התורה בנוסח תימן ושימור המסורת והחייאת מורשת תימן
תעמוד לתורמים היקרים נאמני עדת תימן לברכה והצלחה ישועה ורפואה ומילוי כל משאלה.**

תרום בשמחה ללימוד ילדי תימן

להפקיד או העברה בנקאית לחשבון הת"ת: מבשר טוב, בנק מרכנתיל, סניף גאולה 635 ירושלים. מספר חשבון 55631

לפרטים נוספים להתקשר לטלפון **050-4148077** תזכו למצוות עם שפע ברכה והצלחה.

אם יש בקשה מיוחדת לתפילת הילדים **שלחו הודעה**. אפשר גם בווטסאפ 054-2254768

מתימן יבוא הישיבה המרכזית לבני עדת תימן. ירושלים רחוב תרמ"ב 6. טלפון: 02-5812531 דוא"ל: mtyavo@gmail.com פקס: 077-

4448207 חשבון בנק הדאר: 4874867

מבשר טוב - ת"ת לבני עדת תימן רחוב יחזקאל 46 ירושלים. גני ילדים רחוב ארץ חפץ 112 כניסה ב ירושלים.

דוא"ל: mtyavo@gmail.com

לייבסיטי - בניית אתרים